

(§§ 30, 31 j. n.), čímž by bylo umožněno, aby menší okresní soudy nebyly větším počtem velkých sporů přetíženy. O návrhu na delegaci rozhodl by vrchní soud podle volného uvážení a s konečnou platností.

P R A K T I C K É P Ř Í P A D Y.

K § 2 c. ř. s. a §§ 152, 246 obč. zák. Nezletilec, živící se samostatně, jest zásadně způsobilý vzítí na sebe i závazky, které souvisejí nutně se smluveným konáním služeb a zabezpečují je, tedy i smluvní pokutu, která jest v přiměřeném poměru k jeho výdělku a jinému jmění, jímž může samostatně nakládati, aniž převyšuje jeho hospodářskou mohoucnost nebo dokonce ohrožuje jeho existenci a budoucnost. K tomu potřebuje svolení zákonného zástupce, po případě soudu. To platí i podle § 11 obč. z. pro Německou říši.

Ve sporu majitele tabarinu proti tanečnicím o náhradu smluvní pokuty 12.000 Kč, bylo vyhověno žalobě rozsudkem pro zmeškání. Odvolací soud zrušil napadený rozsudek, vydaný proti nezletilým tanečnicím, z důvodu § 477 č. 4 a 5 c. ř. s. a žalobu odmítl.

Stížnosti žalující strany nejvyšší soud nevyhověl z těchto důvodů:

Stěžovatel dovozuje správně, že rozhodnutí, zda žalované potřebovaly podle § 2 c. ř. s. ve sporu zákonného zastoupení otcem, závisí na rozřešení předběžné otázky hmotného práva, zda se mohly samostatně zavázati k smluvní pokutě 12.000 Kč, vymáhané žalobou. Pokus stěžovatele dolíčiti, že se nezletilé žalované mohly platně zavázati ke smluvené pokutě, poněvadž úmluva o ní byla jenom nutným doplňkem smlouvy námezdní, a tak smlouvu mohly žalované podle §§ 152 a 246 obč. zák. samostatně ujednati, se nezdařil. Dlužno připustiti, že jest nezletilec samostatně se živící, smí-li se platně zavázati ke konání služeb, zásadně způsobilý vzítí na sebe také další závazky, které souvisejí nutně se smluveným konáním služeb a zabezpečují je. Mohou tedy platně smluviti i smluvní pokutu, avšak jenom takovou, která jest v přiměřeném poměru k jejich výdělku a jinému jmění, jímž mohou samostatně nakládati. Ke smluvní pokutě, jež by převyšovala jejich hospodářskou mohoucnost nebo dokonce ohrožovala jejich existenci a budouc-

nost, nemohou se zavázati beze svolení zákonného zástupce, po případě soudu. Názor stěžovatelův, že nepřiměřenost pokuty nemůže býti vůbec zkoumána, poněvadž nebyla v řízení před první stolicí namítána, jest nesprávný. V povinnosti soudu podle § 6 c. ř. s., aby přihlížel k potřebě a nedostatku zákonného zastoupení z úřadu v každém období rozepře, jest zahrnuta i povinnost zkoumati z úřadu všechny okolnosti, které mají vliv na potřebu zastoupení zákonným zástupcem, tedy i otázku přiměřenosti smluvní pokuty. Odvolací soud uznal smluvní pokutu právem za nepřiměřeně vysokou. Podle žaloby a smlouvy k ní přiložené měly všechny čtyři žalované obdržeti za ujednané měsíční vystupování 400 Kč denně se srážkou 10% ve prospěch agentury, na každou žalovanou připadlo tedy 2700 Kč měsíčně. Tato gáže není, jak tvrdí stěžovatel, vysoká, naopak, zaručuje jim při výdajích, spojených se zaměstnáním a kočovným životem, právě jenom holé živobytí. I když by se bral ohled na to, že by žalované snad nemusily, jak byly po žalobcově návrhu odsouzeny prvním soudem, platiti pokutu 12.000 Kč rukou společnou a nerozdílnou, nýbrž každá jenom podíl na ni připadající, tedy 3000 Kč, převyšuje smluvená pokuta jejich měsíční příjem. K tomu přistupuje, že pokuta byla podle předložené smlouvy smluvena jenom pro žalované, nikoli také pro případ porušení smlouvy žalobcem, a že si žalobce vyhradil vedle smluvní pokuty ještě právo na plnění smlouvy, ale také právo smlouvu ihned zrušiti. Taková úmluva, přičítící se zájmům žalovaných a zavazující strany nestejně, přesahovala rámec toho, k čemu se může nezletilec samostatně zavázati. Uznání její by bylo v příkrém rozporu s předpisem § 21 obč. zák., že nezletilci stojí pod zvláštní ochranou zákona, aby netrpěli svou nezkušeností, a to, jak plyne z § 33 obč. zák. a §§ 183 a 219 nesp. pat., bez ohledu na svoji státní příslušnost a se zásadami vyslovenými v §§ 244, 865 a 233 obč. zák., že se nezletilci mohou pravidelně zavazovat jen se souhlasem zákonných zástupců a ve všech důležitějších věcech se svolením soudu. Poukazování na rakouský herecký zákon z 13. července 1922 nesvědčí pro stěžovatele, nýbrž proti němu, neboť ustanovuje sice, že nezletilci nepotřebují k smluvení pokuty svolení zákonného zástupce, avšak s výslovným omezením na případ, že smluvní pokuta nepřevyšuje pevných požitků za jeden měsíc. Zažalovaná smluvní pokuta byla vyšší.

Ani dovolávání se toho, že způsobilost žalovaných se řídí, poněvadž jsou příslušníky Německé říše, podle § 34 obč. zák. zákony jejich vlasti a § 11 něm. obč. zák. z 18. srpna 1896 ustanovujícího, že nezletilec, jemuž zákonný zástupce dovolil vstou-

piti do služby nebo práce, jest neomezeně způsobilý k právním jednáním, které se týkají založení neb zrušení služebního neb pracovního poměru nebo splnění povinností plynoucích z takového poměru, nemůže stěžovateli dopomoci k úspěchu. Z cit. německého předpisu neplyne nikterak nepochybně, jak stěžovatel míní, že by nezletilé žalované byly způsobilé k samostatnému ujednání zažalované smluvní pokuty, naopak připouští jeho doslov stejné pochybnosti a námitky jako §§ 152 a 246 obč. zák. československého. Není v této otázce podstatného rozdílu mezi německým a československým právem. To potvrzují všechny komentáře k německému občanskému zákoníku. I v Německu jsou sice hájeny názory připouštějící způsobilost nezletilců smluviti pokutu dotýkající se jich služebního neb pracovního poměru beze všeho omezení, avšak také názory způsobilost tu úplně popírající, mimo to pak názory zprostředkující (Dernburg, Rehbein).

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 4. dubna 1930 RI 153/30-1. J. K.

D E N Í K.

Usnesení desátého mezinárodního sjezdu pro trestní právo a vězeňství. Sekce první (zákonodárství): 1. Která by byla nejvhodnější zabezpečovací opatření, jak je roztržiti a lze-li při nich užití podmíněného odkladu?

Usnesení: A. Jest nezbytno doplniti trestní systém systémem zabezpečovacích opatření, aby byla zaručena ochrana společnosti tam, kde trestu nelze užití nebo kde je nedostatečný.

Zabezpečovací opatření usilují o to, aby zločinec byl buď napraven nebo ze společnosti vyloučen nebo aby mu byla vzata možnost páchat trestné činy. Zabezpečovací opatření ukládá soud.

Nehledě k zabezpečovacím opatřením týkajícím se mládeže, doporučují se zejména tato:

I. Zabezpečovací opatření, která mají v zápětí odnětí svobody:

1. Internování zločinců šílených a nenormálních společnosti nebezpečných, aby se podle možnosti uzdravili a stali se schopnými pro život na svobodě.

2. Internování zločinců alkoholiků a toxikomanů za účelem léčby.